

NITTEDAL KOMMUNE
- der storby og Marka møtes

postmottak@kd.dep.no

Vår ref:
10/1707-4
B13 &13

Deres ref:

Dato:
20.12.2010

HØRING - FORSLAG TIL ENDRINGER I OPPLÆRINGSLOV OG PRIVATESKOLELOV- KOMPETANSEREGLER M.M.

Oversender hørings svar fra Nittedal kommune.

Med vennlig hilsen

Anne-Birgitte Sveri
Rådmann

Åse Vigdis Degerud
skolefaglig rådgiver
Direkte innvalg: 67 05 91 81

Rådmannsteam
Postboks 63, 1483 Skytta

Tlf : 67 05 91 81

Fax: 67 06 16 19

Bankkonto:
7101 05 04001

Organisasjonsnr:
971 643 870

Høringssvar fra Nittedal kommune vedrørende endringer i opplæringslov og privatskolelov. Kompetanseregler m.m.

Kunnskapsdepartementet har sendt forslag til endringer i lov 17. juli 1998 nr 61 om grunnskolen og den vidaregående opplæringa (opplæringslova) og forslag til endringer i lov 4. juli 2003 nr 84 om private skolar med rett til statstilskot (privatskolelova) på høring.

Høringsnotatet inneholder følgende forslag

1. Innføre krav i opplæringslova og privatskolelova om kompetanse for undervisning
2. Innføre bestemmelser i opplæringslova om fylkeskommunal norsk videregående opplæringstilbud i utlandet
3. Innføre rett til utvidet opplæringstid i private videregående skoler i privatskolelova
4. Endre bestemmelsene i opplæringslova og privatskolelova om politiattest, bl.a. ved bestemmelser om politiattest for skolelignende aktivitetstilbud.
5. Endre bestemmelsene i opplæringslova om tilsyn som en oppfølging av generelle endringer i tilsynsordning i kommunelov.

Nittedal kommunes høringssvar omfatter kommentarer knyttet til punktene 1, 4 og 5.

Høringssvaret ble behandlet i Nittedal kommunestyre 13.12.2010

Innføre krav om kompetanse for undervisning i opplæringslova og privatskolelova

Kompetansekrav for tilsetning og undervisning

Nittedal kommune er enig i at en målsetting må være at lærere har relevant utdanning i de fagene de underviser i og at dette skal tilstrebes ved tilsetninger og ved planlegging og organisering av undervisningen.

Imidlertid vil Nittedal kommune påpeke at faglig dyktighet ikke er ensbetydende med en god lærer. Forskning viser at gode, profesjonelle lærere er dyktige klasseledere som i tillegg til faglig kompetanse er gode på å planlegge og variere undervisningen samt improvisere når det er nødvendig. Den gode læreren har forventninger til eleven, er opptatt av elevmedvirkning, gir klare tilbakemeldinger på elevens læringsarbeid og har evnen til å vise omsorg. Det er med andre ord en rekke kvaliteter som utgjør den profesjonelle og kompetente læreren.

Etter Nittedals kommune oppfatning er den kvalifiserte og profesjonelle læreren noe rektorene tilstreber å finne fram til ved ansettelse. Når rektorene ikke lykkes, har det med flere forhold.

Skolen får ikke søkere med den ønskede kompetanse. Kompetansebehovet på skolen endres fra år til år og i løpet av året. Dette vanskeliggjør til enhver tid å ha et lærerpersonale som samlet sett har den kompetansen skolen trenger.

Etter Nittedals kommunes vurdering er det viktig å ha et lovverk som ikke skaper vansker i forhold til framtidige ansettelse. Selv om den nye grunnskoleutdanningen etter hvert vil

sørge for at flere lærere har faglig fordypning i fagene de skal undervise i, tilsier lærersituasjonen framover at det vil være en utfordring å få tak i kvalifiserte lærere, ikke minst på grunn av at mange eldre lærere vil bli pensjonister de nærmeste årene uten en tilsvarende rekruttering til yrket.

Nittedal kommune er opptatt av at skolene organiserer undervisningen fleksibelt, spesielt med tanke på tilpasset opplæring. Å stille for rigide krav til undervisningskompetanse i lovverket kan muligens innskrenke skolenes mulighet til å drive tilpasset opplæring ved at de ikke kan disponere undervisningspersonalet "like fritt" som dagens lovverk tillater.

Etter Nittedal kommunes oppfatning bør en være varsom med å forskriftfeste kompetansekrav til undervisning ,(her forstått som faglig fordypning i faget det undervises i) før en er sikker på at dette lar seg gjennomføre i praksis uten at en må benytte en rekke unntaksbestemmelser.

Kompetansekrav for midlertidig tilsetting

Nittedal kommune mener at lovens adgang til å tilsette andre midlertidig hvis det ikke er kvalifiserte søkere, videreføres.

Unntak ved mangel på lærere med undervisningskompetanse

Situasjonen i dagens skole er som tidligere beskrevet, at det ikke til enhver tid er mulig å få tak i ønsket kompetanse verken ved tilsetting eller når det oppstår et vikarbehov. Nittedal kommune er derfor enig i at for å få gjennomført undervisningen, må det være en åpning i lovverket for å benytte lærere uten den formelle kompetansen i faget de blir satt til å undervise i.

Tilsetting på vilkår

Nittedal kommune støtter en bestemmelse som gir adgang til å tilsette kommende lærere på vilkår under forutsetning av at påbegynt utdanning fullføres.

Undervisningspersonale med kompetanse fra før endringer i lov og forskrift. Ikrafttredelse.

Nittedal kommune er enig i at eventuelle lovendringer ikke skal ha tilbakevirkende kraft, men gjøres gjeldende for de som har fullført utdanningen fra skoleåret 2014.

Som det antydes i høringsnotatet bør det legges til rette for at lærere som underviser i fag de ikke har fordypning i, får mulighet og oppfordres til videreutdanning i faget.

Økonomiske og administrative kostnader

I følge høringsutkastet vil de foreslåtte krav til kompetanse for undervisning ikke fører til vesentlige økonomiske og/ eller administrative konsekvenser for kommunene på grunn av unntaksbestemmelsene og at de nye bestemmelsene ikke vil ha tilbakevirkende kraft. Samtidig innrømmer departementet at akkurat på dette området er det vanskelig å overskue alle de praktiske konsekvensene av de foreslåtte endringene i regelverket og ber derfor om høringsinstansene synspunkter på dette.

Etter Nittedal kommunes vurdering vil høyere kompetanse også tilsa høyere lønn og dermed økte utgifter for kommunen. Erfaringsmessig tar flere studenter mastergrad. Dette vil sannsynligvis også gjelde innenfor læreryrket selv om lærerutdanningen fremdeles skal være 4- årig.

Det har vist seg vanskelig å få tak i lærere med fordypning i bl.a. realfag. De forsvinner til andre yrker fordi de tilbys høyere lønn. Dersom skolene skal være konkurransedyktige, må

de kunne tilby tilsvarende lønn eller høyere. Dette må kommunene få kompensert ved større overføringer.

Tilleggskommentar: Skoleeiers rolle

Nittedal kommune er enig i at kommunen som skoleeier har det formelle ansvaret for at kommunen/ skolene til enhver tid har den nødvendige kompetanse. Men i følge høringsnotatet kan det se ut som det er skoleeier som skal foreta tilsetninger, omdisponere personalet innenfor kommunen og gjøre de faktiske vurderingene i forhold til unntaksbestemmelsene. I Nittedal ble rutinene for tilsetning av lærere endret for et par år siden og rektor er delegert oppgaven i å vurdere og utlyse behov og tilsette den de mener er best kvalifisert på sin skole. Når Nittedal gikk bort fra en sentral tilsetning, var det blant annet ut i fra erfaringene at en fordeling av søkere sentralt, ikke nødvendigvis sikret skolene den læreren som er best egnet og kvalifisert for jobben på den aktuelle skole. Skolene kan ha ulike pedagogiske profiler, og det må være mulig for søkere å søke seg til den skolen de finner mest attraktiv. Nittedal kommune vil påpeke at kommunen selv må få bestemme hvordan ansvaret for tilsetninger skal delegeres og administreres.

Politiattest

Konsekvenser av anmerkning på politiattesten.

Nittedal kommune er enig i at dagens bestemmelse om yrkesforbud for personer som er straffet for seksuelle overgrep for barn videreføres i opplæringsloven.

Nittedal kommune støtter departementets forslag om at det er opp til ansettelsesmyndigheter å vurdere hvilke konsekvenser andre lovovertridelser som kommer fram på en politiattest skal ha når det gjelder tilbud om stilling.

Imidlertid er det viktig med klare regler for hvordan politiattester skal håndteres, spesielt når politiattesten inneholder anmerkninger som ikke nødvendigvis medfører yrkesforbud.

Politiattest for de som har bodd i andre land

Nittedal kommune er enig i at et eventuelt krav til botid bør vurderes samlet for alle områdene der politiattest kreves og at ikke opplæringsloven har særskilte bestemmelser. Nittedal avventer derfor konklusjon på dette inntil Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet har avgitt sin utredning om spørsmålet.

Skolelignende aktivitetstilbud

Nittedal kommune er enig i forslaget om et nytt ledd i opplæringsloven § 10-9 som gir kommunen hjemmel til å kreve politiattest av personer som tilsettes i skolelignende aktivitetstilbud i regi av kommunen med karakter av opplæring.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Nittedal kommune kan ikke se at en utvidelse om krav til politiattest vil medføre store administrative og økonomiske konsekvenser for kommuneadministrasjonen. Imidlertid er det et problem i dag at saksbehandlingstiden hos politiet i perioder kan være opp til flere uker. Dette skaper ekstra utfordringer når det er behov for hurtig ansettelse, for eksempel ved akutt vikarbehov. De administrative systemene i politiet bør derfor gjennomgås og forbedres med tanke på å få ned saksbehandlingstiden.

Oppdateringer i tilsynsbestemmelsen som følge av generell gjennomgang av særlovshjemler for statlig tilsyn med kommunene

Nittedal kommune oppfatter at de foreslåtte endringene ikke vil få noen praktiske konsekvenser for hvordan det statlige tilsynet gjennomføres i forhold til dagens praksis, men at hensikten er å tydeliggjøre at det er de rettslige reglene om statlig tilsyn i kommunelovens kapittel 10 A som regulerer framgangsmåten i det statlige tilsynet og at tilsynet er et rent lovligstilsyn. Nittedal kommune ser positivt på at lovverket tydeliggjøres.